

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2020)0224

Izvoz oružja: provedba Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP

Rezolucija Europskog parlamenta od 17. rujna 2020. o izvozu oružja: provedba Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP (2020/2003(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir načela iz članka 346. stavka 1. točke (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) o proizvodnji oružja ili trgovini oružjem, iz članka 42. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) o „utvrđivanju europske politike sposobnosti i naoružanja” te iz članka 21. UEU-a, osobito podršku demokraciji i vladavini prava te očuvanje mira, sprečavanje sukoba i jačanje međunarodne sigurnosti,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2019/1560 od 16. rujna 2019. o izmjeni Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP („Zajedničko stajalište”) o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme¹ te zaključke Vijeća od 16. rujna 2019. o preispitivanju Zajedničkog stajališta,
- uzimajući u obzir 20. godišnje izvješće, sastavljeno u skladu s člankom 8. stavkom 2. Zajedničkog stajališta,²
- uzimajući u obzir 21. godišnje izvješće, sastavljeno u skladu s člankom 8. stavkom 2. Zajedničkog stajališta,³
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2018/101 od 22. siječnja 2018. o promicanju učinkovitih kontrola izvoza oružja⁴ i Odluku Vijeća (ZVSP) 2017/915 od 29. svibnja 2017. o aktivnostima Unije za širenje suradnje u cilju potpore provedbi Ugovora o trgovini oružjem⁵,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2019/2191 od 19. prosinca 2019. za potporu globalnom mehanizmu izvješćivanja o nezakonitom konvencionalnom oružju i pripadajućem streljivu kako bi se smanjio rizik od njihova preusmjeravanja i nezakonitog prijenosa („iTrace IV”)⁶,

¹ SL L 239, 17.9.2019., str. 16.

² SL C 453, 14.12.2018., str. 1.

³ SL C 437, 30.12.2019., str. 1.

⁴ SL L 17, 23.1.2018., str. 40.

⁵ SL L 139, 30.5.2017., str. 38.

⁶ SL L 330, 20.12.2019., str. 53.

- uzimajući u obzir ažurirani Zajednički popis robe vojne namjene Europske unije koji je Vijeće donijelo 17. veljače 2020.¹,
- uzimajući u obzir Upute za korisnike Zajedničkog stajališta,
- uzimajući u obzir Sporazum iz Wassenaara od 12. svibnja 1996. o kontroli izvoza konvencionalnog oružja te robe i tehnologije dvojne namjene, zajedno s popisima te robe, tehnologija i streljiva, ažuriranima u prosincu 2019.,
- uzimajući u obzir Ugovor o trgovini oružjem (ATT) koji je Opća skupština UN-a usvojila 2. travnja 2013.², a koji je stupio na snagu 24. prosinca 2014.,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice³ te Direktivu 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ⁴,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom⁵, izmijenjenu Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/1969 od 12. rujna 2016.⁶, te popis robe i tehnologije s dvojnomo namjenom iz njezina Priloga I. (dalje u tekstu „Uredba o dvojnomo namjeni”),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1092 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o uspostavi Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane (EDIDP) radi potpore konkurentnosti i inovacijskoj sposobnosti obrambene industrije Unije⁷,
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2018. o uspostavi Europskog fonda za obranu (EDF) (COM(2018)0476),
- uzimajući u obzir prijedlog Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, uz potporu Komisije, upućen Vijeću za odluku Vijeća o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći (EPF) (HR(2018)94),
- uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja, a posebno cilj br. 16, kojim se promiču pravedna, mirna i uključiva društva za održivi razvoj,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2216 (2015) o embargu na izvoz oružja u Jemen i izvješće A/HRC/39/43 Ureda visokog povjerenika za ljudska prava (OHCHR) o stanju ljudskih prava u Jemenu, uključujući kršenja i povrede prava od

¹ SL C 85, 13.3.2020., str. 1.

² Ugovor o trgovini oružjem, UN, 13-27217.

³ SL L 146, 10.6.2009., str. 1.

⁴ SL L 216, 20.8.2009., str. 76.

⁵ SL L 134, 29.5.2009., str. 1.

⁶ SL L 307, 15.11.2016., str. 1.

⁷ SL L 200, 7.8.2018., str. 30.

rujna 2014.,

- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2020/472 od 31. ožujka 2020. o vojnoj operaciji Europske unije na Sredozemlju (EUNAVFOR MED IRINI)¹,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2473 (2019) usvojenu 10. lipnja 2019. kojom su obnovljene mjere za uvođenje embarga na izvoz oružja u Libiju i izjavu Misije potpore Ujedinjenih naroda u Libiji (UNSMIL) od 25. siječnja 2020. o kontinuiranom kršenju embarga na izvoz oružja u Libiju,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1970 (2011) kojom se uvodi embargo na izvoz oružja u Libiju i sve naknadne rezolucije Vijeća sigurnosti o tom pitanju, kao i rezolucije 2292 (2016), 2357 (2017), 2420 (2018) i 2473 (2019) o strogoj provedbi embarga na oružje,
- uzimajući u obzir UN-ovu publikaciju iz 2018. „Osiguravanje naše zajedničke budućnosti: program za razoružanje”,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/125 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. siječnja 2019. o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtno kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje²,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 16. listopada 2019. o Turskoj kojima su podržani zaključci Vijeća za vanjske poslove od 14. listopada 2019. o njezinom nezakonitom djelovanju u sjevernoj Siriji i istočnom Sredozemlju,
- uzimajući u obzir UN-ov cilj održivog razvoja br. 16 kojim se promiču mirna i uključiva društva za održivi razvoj³,
- uzimajući u obzir izvješće Ureda visoke povjerenice UN-a za ljudska prava podneseno Vijeću za ljudska prava o posljedicama prijenosa oružja na ljudska prava⁴,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o izvozu oružja i provedbi Zajedničkog stajališta, osobito one od 14. studenog 2018.⁵, 13. rujna 2017.⁶ i 17. prosinca 2015.⁷,
- uzimajući u obzir svoju preporuku od 28. ožujka 2019. upućenu Vijeću i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u vezi s prijedlogom Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, uz potporu Komisije, upućenim Vijeću za odluku Vijeća o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći⁸,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije o humanitarnoj situaciji u Jemenu od

¹ SL L 101, 1.4.2020., str. 4.

² SL L 30, 31.1.2019., str. 1.

³ <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg16>

⁴ A/HRC/35/8.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0451.

⁶ SL C 337, 20.9.2018., str. 63.

⁷ SL C 399, 24.11.2017., str. 178.

⁸ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0330.

25. veljače 2016.¹, 15. lipnja 2017.² i 30. studenog 2017.³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. veljače 2014. o upotrebi naoružanih bespilotnih letjelica⁴,
 - uzimajući u obzir radionicu naslovljenu „Provedba sustava EU-a za kontrolu izvoza oružja” održanu na sjednici Pododbora za sigurnost i obranu od 12. travnja 2017.,
 - uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Preporuke za transparentan i detaljan sustav izvješćivanja o izvozu oružja unutar EU-a i u treće zemlje”, koju je naručio njegov Pododbor za sigurnost i obranu,
 - uzimajući u obzir Ugovor između Savezne Republike Njemačke i Republike Francuske o francusko-njemačkoj suradnji i integraciji od 22. siječnja 2019. (Francusko-njemački ugovor iz Aachena),
 - uzimajući u obzir zaključke sa sastanka Vijeća za vanjske poslove na temu Egipta održanog 21. kolovoza 2013.,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0137/2020),
- A. budući da je prema najnovijim podacima SIPRI-ja⁵ izvoz oružja iz država EU-28 tijekom razdoblja od 2015. do 2019. činio 26 % ukupnog svjetskog izvoza oružja, što države EU-28, gledane kao cjelinu, čini drugim po veličini dobavljačem oružja u svijetu, iza SAD-a (36 %) i ispred Rusije (21 %); budući da u skladu s člankom 346. UEU-a proizvodnja ili trgovina oružjem ostaje u rukama država članica;
- B. budući da najnoviji podaci SIPRI-ja pokazuju da je EU-28 drugi izvoznik oružja i u Saudijsku Arabiju i u Ujedinjene Arapske Emirate (UAE); budući da su prema podacima UN-ove skupine uglednih regionalnih i međunarodnih stručnjaka strane u oružanom sukobu u Jemenu činile te i dalje čine kaznena djela kojima se krši međunarodno pravo;
- C. budući da izvoz oružja i opreme povećava sposobnost obrambene industrije da učinkovito istražuje i razvija obrambene tehnologije, a time i osigurava sposobnost država članica EU-a da se obrane i zaštite svoje građane;
- D. budući da je u svijetu u porastu nova utrka u naoružanju i da se velike vojne sile više ne oslanjaju na kontrolu naoružanja i razoružanje za smanjenje međunarodnih napetosti i poboljšanje globalnog sigurnosnog okruženja;
- E. budući da je Zajedničko stajalište Vijeća od 8. prosinca 2008. ključni instrument za

¹ SL C 35, 31.1.2018., str. 142.

² SL C 331, 18.9.2018., str. 146.

³ SL C 356, 4.10.2018., str. 104.

⁴ SL C 285, 29.8.2017., str. 110.

⁵ Međunarodni institut za mirovna istraživanja u Stockholmu (SIPRI), informativni članak iz ožujka 2020. naslovljen „Trendovi u međunarodnim transferima oružja, 2019.”

jačanje suradnje među državama članicama i bolje usklađivanje njihovih izvoznih politika;

- F. budući da države članice prepoznaju posebnu odgovornost koja može proizlaziti iz izvoza vojne tehnologije i opreme u treće zemlje u pogledu utjecaja na postojeće napetosti i sukobe ili njihovog pogoršavanja;
- G. budući da bi globalna kriza nastala zbog pandemije bolesti COVID-19 mogla imati značajne geostrateške posljedice i da se zbog nje dodatno naglašava potreba za izgradnjom istinske europske strateške autonomije;
- H. budući da se u zaključcima Vijeća za vanjske poslove EU-a od 21. kolovoza 2013. navodi da su se „države članice složile i o obustavi dozvola za izvoz opreme u Egipat koja bi se mogla upotrijebiti za unutarnju represiju, o ponovnom ocjenjivanju dozvola za izvoz opreme koje su obuhvaćene Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP te o preispitivanju svoje pomoći Egiptu namijenjene sigurnosnom sektoru”; budući da poduzeća sa sjedištem u nekoliko država članica i dalje u Egipat izvoze oružje, tehnologiju za nadzor i drugu sigurnosnu opremu te tako olakšavaju hakiranje i upotrebu zloćudnih softvera te ostale oblike napada na borce za ljudska prava i aktiviste civilnog društva, i fizički i na internetu; budući da je ta aktivnost dovela do represije slobode izražavanja na internetu;
- I. budući da je u sve nestabilnijem multipolarnom svijetu, u kojem su nacionalističke, ksenofobne i antidemokratske snage u porastu, od ključne važnosti za Europsku uniju da ona postane utjecajan akter na svjetskoj sceni i da zadrži vodeću ulogu kao globalna „meka sila” predana razoružanju s obzirom na konvencionalno i nuklearno oružje, koja prije razmatranja vojnih opcija ulaže u sprečavanje sukoba, upravljanje krizama i posredovanje;
- J. budući da je izvoz oružja od ključne važnosti za jačanje industrijske i tehnološke baze europske obrambene industrije i da je ta industrija u prvom redu predana osiguravanju zaštite i sigurnosti država članica EU-a, ali i da doprinosi provedbi ZVSP-a;
- K. budući da odstupanje u postupcima država članica s obzirom na izvoz oružja ponekad slabi sposobnost EU-a da ostvari svoje ciljeve vanjske politike te umanjuje njegovu vjerodostojnost kao aktera koji jednoglasno nastupa na međunarodnoj sceni;
- L. budući da se i globalno i regionalno sigurnosno okruženje drastično promijenilo, posebno u južnom i istočnom susjedstvu Unije;
- M. budući da mjere za vojnu transparentnost, kao što je izvješćivanje o izvozu oružja, doprinose prekograničnoj izgradnji povjerenja;

20. i 21. godišnje izvješće EU-a o izvozu oružja

- 1. naglašava da se očuvanjem obrambene industrije pridonosi samoobrani Unije te da je ono sastavni dio njezine strateške autonomije; napominje da je to moguće samo ako države članice u svojim programima opremanja daju prednost europskim proizvodima; naglašava da bi održivo europsko tržište smanjilo ovisnost o izvozu oružja u treće zemlje;
- 2. napominje da je Zajedničkim stajalištem predviđen postupak transparentnosti koji

- uključuje objavu godišnjih izvješća EU-a o izvozu oružja; pozdravlja objavu 20. i 21. izvješća u skladu s člankom 8. stavkom 2. Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP koje je sastavila Radna skupina Vijeća za izvoz konvencionalnog oružja (COARM) i koje je objavljeno u Službenom listu, iako sa zakašnjenjem; smatra da objava obaju izvješća predstavlja korak naprijed prema zajedničkom stajalištu EU-a u području izvoza oružja u sve zahtjevnijem međunarodnom kontekstu obilježenom povećanjem obujma izvoza i smanjenjem razine transparentnosti; smatra da su oba izvješća vrijedne dopune izvješćima UN-a o globalnoj i regionalnoj transparentnosti izvoza oružja;
3. prima na znanje napore država članica uložene u poštivanje članka 346. stavka 1. točke (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) o proizvodnji oružja ili trgovini oružjem;
 4. konstatira da je 19 država članica dostavilo potpune podatke za 20. godišnje izvješće i da ih je jednak broj dostavio potpune podatke za 21. godišnje izvješće; potiče sve države članice da u cijelosti ispunjavaju svoje obveze utvrđene Zajedničkim stajalištem u vrijeme kada je u svijetu sve manje transparentnosti u trgovini oružjem, posebno s obzirom na nekoliko država koje su veliki izvoznici oružja; naglašava da potpuni podaci znače podatke o ukupnoj količini i vrijednosti izdanih dozvola te stvarnog izvoza raščlanjene po zemlji odredišta i po kategorijama s popisa robe vojne namjene; konstatira da je za 20. godišnje izvješće 27 država članica, uz iznimku Grčke, dostavilo barem djelomične podatke, dok je za 21. godišnje izvješće podatke dostavilo svih 28 država članica, ali su podaci oko jedne trećine država članica bili nepotpuni; pozdravlja, međutim, dodatne informacije koje su vlade dostavile putem nacionalnih izvješća; ponavlja svoj zahtjev da sve države članice koje nisu dostavile potpune podatke za sljedeće godišnje izvješće dostave dodatne podatke o svojem prošlom izvozu;
 5. zabrinut je jer se države članice koriste vrlo različitim informacijama za dobivanje podataka o vrijednosti dozvola, što otežava mogućnost učinkovite upotrebe dosljednih i komparativnih podataka; naglašava važnost prijavljivanja stvarnog izvoza oružja, uključujući njegovu ukupnu vrijednost i količinu u okviru globalnih i općih dozvola, raščlanjenog po kategorijama s popisa robe vojne namjene i po zemlji odredišta;
 6. poziva države članice da ojačaju međusobnu koordinaciju i utvrde zajedničke najbolje prakse za prikupljanje i obradu informacija i podataka radi izrade usklađenijih godišnjih izvješća te da na taj način ta izvješća učine transparentnijima i upotrebljivijima;
 7. napominje da su prema posljednja dva godišnja izvješća zemlje Bliskog istoka i sjeverne Afrike, regija gdje se vodi više oružanih sukoba, i dalje najvažnija regionalna izvozna destinacija; napominje da se te regije suočavaju sa znatnim i trajnim sigurnosnim izazovima te da se svaki izvoz mora ocjenjivati od slučaja do slučaja u odnosu na kriterije iz Zajedničkog stajališta;
 8. podržava predanost Vijeća jačanju kontrole izvoza vojne tehnologije i opreme; prima na znanje spremnost država članica na jačanje suradnje i promicanje konvergencije u tom području u okviru ZVSP-a; pozdravlja te napore jer su oni u skladu s općim ciljevima zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) utvrđenim u članku 21. UFEU-a i regionalnim prioritetima utvrđenima u Globalnoj strategiji EU-a (2016.); u tom pogledu poziva države članice na razvoj, provedbu i poštivanje zajedničkih standarda za upravljanje transferima vojne tehnologije i opreme;

9. podsjeća da EU provodi više embarga na izvoz oružja, uključujući sve embarge UN-a, u skladu s ciljevima ZVSP-a, u državama kao što su Bjelarus, Srednjoafrička Republika, Kina, Iran, Libija, Mjanmar, Sjeverna Koreja, Ruska Federacija, Somalija, Južni Sudan, Sudan, Sirija, Venezuela, Jemen i Zimbabve; napominje da ti embargi u nekim slučajevima doprinose regionalnom miru i stabilnosti iako mogu određenu državu lišiti vojnih resursa; napominje da se tim embargima jamči da EU ne doprinosi humanitarnim krizama, povredama ljudskih prava i zločinima; poziva EU da pomogne u jačanju kapaciteta država članica za provedbu pouzdanih postupaka kojima će se pratiti poštuju li sve države članice embarge EU-a na oružje i putem kojih će se objavljivati relevantni zaključci;¹
10. podsjeća na svoju Rezoluciju o stanju u Jemenu od 4. listopada 2018.; u tom kontekstu potiče sve države članice EU-a da se suzdrže od prodaje oružja i bilo kakve vojne opreme Saudijskoj Arabiji, UAE-u i svim članovima međunarodne koalicije, kao i jemenskoj vladi i ostalim stranama u sukobu;
11. pozdravlja odluke vlada Belgije, Danske, Finske, Njemačke, Grčke, Italije i Nizozemske o uvođenju ograničenja izvoza oružja u zemlje članice koalicije pod vodstvom Saudijske Arabije koja sudjeluje u ratu u Jemenu; napominje da su nevladine organizacije prijavile da se u nekim slučajevima oružje izvezeno u te zemlje upotrebljavalo u Jemenu, gdje 22 milijuna ljudi treba humanitarnu pomoć i zaštitu; podsjeća da se takvim izvozom jasno krši Zajedničko stajalište; napominje da je Njemačka ponovno produžila moratorij na izvoz oružja u Saudijsku Arabiju do kraja 2020. i da je nekoliko država članica donijelo odluke o provedbi potpunih ograničenja; podsjeća da je Parlament između 25. veljače 2016. i 14. veljače 2019. rezolucijama na plenarnoj sjednici barem deset puta pozvao Visoku predstavnicu / potpredsjednicu Komisije da pokrene postupak koji će dovesti do embarga EU-a na oružje Saudijskoj Arabiji, među ostalim 2018., kada se poziv odnosio i na ostale članice koalicije pod vodstvom Saudijske Arabije u Jemenu; još jednom ponavlja taj poziv;
12. poziva države članice da slijede primjer Njemačke, Finske i Danske koje su nakon ubojstva novinara Džemala Hašogdžija uvele ograničenja izvoza oružja u Saudijsku Arabiju;
13. ponovno poziva države članice da poduzmu daljnje korake u vezi sa zaključcima Vijeća od 21. kolovoza 2013. o Egiptu najavom obustave izvoznih dozvola za bilo kakvu opremu koja bi se mogla upotrijebiti za unutarnju represiju u skladu sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP te osuđuje trajno nepoštivanje tih obveza od strane država članica; stoga poziva države članice da zaustave izvoz oružja, tehnologije za nadzor i ostale sigurnosne opreme koja može omogućiti napade na borce za ljudska prava i aktiviste civilnog društva, među ostalim na društvenim mrežama, te bilo koju drugu vrstu unutarnje represije, u Egiptu; poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika da izvijesti o trenutnom stanju vojne i sigurnosne suradnje država članica s Egiptom; poziva EU da u potpunosti provede svoje kontrole izvoza u odnosu na Egipt s obzirom na robu koja bi se mogla upotrijebiti za represiju, mučenje ili izvršenje smrtne kazne;
14. ponavlja svoje nedavne pozive na obustavu izvoza tehnologije za nadzor i ostale opreme koja može omogućiti unutarnju represiju u nekoliko zemalja uključujući Egipat,

¹ <https://www.sanctionsmap.eu/#/main?checked=>

Bahrein, Saudijsku Arabiju, UAE i Vijetnam;

15. napominje da EU poduzima misije u okviru ZVSP-a, uključujući misiju za provedbu embarga na oružje u Libiji, s ciljem jačanja regionalnog mira i stabilnosti; duboko žali zbog stalnih očitih kršenja embarga na izvoz oružja u Libiju, čak i nakon obveza koje su dotične zemlje u tom pogledu preuzele na Međunarodnoj konferenciji o Libiji održanoj u Berlinu 19. siječnja 2020.; poziva sve države članice da obustave sve transfere oružja te nadzorne i obavještajne opreme i materijala svim stranama uključenima u sukob u Libiji;
16. pozdravlja cilj operacije IRINI koji se odnosi na strogu provedbu embarga UN-a na oružje upotrebom zračnih, satelitskih i pomorskih sredstava provođenjem inspekcija plovila na otvorenom moru uz obalu Libije za koja se sumnja da prevoze oružje ili povezani materijal u Libiju ili iz nje u skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a 2292 (2016), 2357 (2017), 2420 (2018) i 2473 (2019);
17. oštro osuđuje potpisivanje dvaju memoranduma o razumijevanju između Turske i Libije o razgraničenju pomorskih zona i sveobuhvatnoj sigurnosnoj i vojnoj suradnji koji su međusobno povezani i kojima se jasno krši međunarodno pravo i Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a o uvođenju embarga na oružje u Libiji; podsjeća na odluku nekih država članica da zaustave izdavanje dozvola za izvoz oružja u Tursku; podsjeća da se države članice obvezuju na zauzimanje snažnih nacionalnih stajališta u pogledu svojih politika izvoza oružja u Tursku na temelju odredbe Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP, uključujući strogu primjenu kriterija 4. o regionalnoj stabilnosti; poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da, sve dok Turska nastavlja provoditi svoje trenutne nezakonite jednostrane mjere u istočnom Sredozemlju koje su u suprotnosti sa suverenitetom bilo koje države članice EU-a (posebno Grčke i Cipra) i međunarodnim pravom te ne sudjeluje u dijalogu na temelju međunarodnog prava, u Vijeću uvede inicijativu za zaustavljanje izdavanja dozvola za izvoz oružja u Tursku u skladu sa Zajedničkim stajalištem; poziva odgovarajuće forume u NATO-u, a posebno Radnu skupinu na visokoj razini za kontrolu konvencionalnog oružja, da hitno povedu raspravu o kontroli oružja u istočnom Sredozemlju;
18. poziva države članice da u pogledu kontrole izvoza posvete veću pozornost robi koja se može upotrebljavati i u civilne i u vojne svrhe;
19. napominje da ne postoje mehanizmi sankcija za države članice koje obavljaju izvoz koji očito nije u skladu s osam kriterija;

Preispitivanje Zajedničkog stajališta koje je provelo Vijeće

20. pozdravlja namjeru Vijeća da se poveća konvergencija i transparentnost kao glavne ciljeve njegovog posljednjeg preispitivanja Zajedničkog stajališta, kao i zaključke Vijeća o preispitivanju Zajedničkog stajališta i njegovu izjavu da bi „jačanje europske obrambene tehnološke i industrijske baze trebalo biti popraćeno tješnjom suradnjom i konvergencijom u području kontrole izvoza vojne tehnologije i opreme”¹;

¹ Zaključak br. 11. iz zaključaka Vijeća o preispitivanju Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o kontroli izvoza oružja, koje je usvojilo Vijeće

21. pozdravlja obnovljenu predanost država članica pravno obvezujućem Zajedničkom stajalištu, izmijenjenom Odlukom Vijeća (ZVSP) 2019/1560, te naglašava važnost temeljite procjene zahtjeva za izdavanje izvoznih dozvola za vojnu tehnologiju i opremu u skladu s kriterijima koji su u njemu navedeni; ističe da Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/1560 i relevantni zaključci od 16. rujna 2019. odražavaju sve veću osviještenost među državama članicama o potrebi za većom transparentnošću na nacionalnoj razini i razini EU-a, kao i za konvergencijom u području izvoza oružja, te o potrebi jačanja javnog nadzora u tom osjetljivom području nacionalne sigurnosti; ističe da bi se tim odlukama moglo osigurati da nacionalna nadzorna tijela, parlamenti i građani EU-a dobiju bolje informacije o strateškim izborima svojih vlada u području koje izravno utječe na njihovu sigurnost, kao i na poštivanje vrijednosti i normi od strane njihovih država;
22. zabrinut je zbog rastuće utrke u naoružanju u svijetu; podsjeća da EU želi postati globalni akter za mir; stoga poziva EU da igra aktivnu ulogu u područjima neširenja oružja i globalnog razoružanja; pozdravlja činjenicu da se ažuriranjem Zajedničkog stajališta uzimaju u obzir relevantne promjene u tom pogledu kao što je donošenje Ugovora o trgovini oružjem, čije su potpisnice sve države članice; pozdravlja aktivnosti EU-a usmjerene na podupiranje sveopće primjene Ugovora o trgovini oružjem, posebno pomoć trećim zemljama u poboljšanju i provedbi učinkovitih sustava kontrole oružja u skladu sa Zajedničkim stajalištem; poziva velike zemlje izvoznice oružja, kao što su SAD, Kina i Rusija, da potpišu i ratificiraju Ugovor o trgovini oružjem;
23. podržava činjenicu da je Vijeće ponovno potvrdilo da bi se vojnom opremom i tehnologijom trebalo trgovati odgovorno; pozdravlja obnovljenu predanost Vijeća daljnjem promicanju suradnje i konvergencije u politikama država članica kako bi se spriječio izvoz vojne tehnologije i opreme koja bi se mogla upotrebljavati za unutarnju represiju ili međunarodnu agresiju ili bi mogla doprinijeti regionalnoj nestabilnosti;
24. sa zabrinutošću primjećuje da zbog odstupanja u politikama i praksama država članica koje se odnose na izvoz oružja dolazi do usporavanja konvergencije pravila EU-a u tom području; napominje da je u tom pogledu potrebno uvesti nove instrumente; napominje da će se budućim mjerama koje će se financirati iz sredstava Europskog fonda za obranu doprinijeti razvoju novih vojnih tehnologija i opreme;
25. sa zadovoljstvom primjećuje da Vijeće prepoznaje važnost dosljedne politike za kontrolu izvoza obrambenih materijala i robe s dvojnog namjenom; smatra da bi EU trebao utvrditi jasne kriterije i smjernice u pogledu izvoza te robe;
26. pozdravlja uvođenje konkretnih mjera kojima se želi olakšati ispravno, dosljedno i pravovremeno izvješćivanje o izvozu oružja država članica; posebno podržava odluku Vijeća o uvođenju jasnog roka za dostavljanje nacionalnih podataka i jasnih standarda za format izvješća, kao i daljnjih smjernica o sadržaju i postupku izvješćivanja; potiče države članice da dostave svoje podatke što prije, a najkasnije u svibnju nakon godine o kojoj se izvješćuje, kako bi se omogućila pravovremena javna rasprava; pozdravlja korake poduzete u cilju internetskog pristupa i potiče njegov dodatni razvoj; pozdravlja i potporu Vijeća jasnim smjernicama o razmjeni informacija među državama članicama o njihovim politikama kojima se uređuje izvoz oružja; pozdravlja korake poduzete u

cilju digitalnog pristupa s internetskim sustavom COARM i potiče njegovo daljnje širenje;

Sve veća suradnja među državama članicama u proizvodnji oružja

27. napominje da su od donošenja pravno obvezujućeg Zajedničkog stajališta 2008. države članice ojačale praćenje izvoza oružja; također napominje da se sve veći broj oružanih sustava proizvedenih u Europi sastoji od dijelova iz više država članica EU-a te uključuje bilateralnu ili multilateralnu suradnju iz tehnoloških, industrijskih i političkih razloga; ističe pozitivnu ulogu te vrste suradnje u promicanju izgradnje povjerenja među državama članicama i trećim zemljama;
28. naglašava da se ambicijom da se poveća konkurentnost europskog obrambenog sektora ne smije ugroziti primjena osam kriterija Zajedničkog stajališta jer oni imaju prednost pred bilo kakvim gospodarskim, socijalnim, komercijalnim ili industrijskim interesima država članica;
29. primjećuje povećanje transfera znanja i tehnologije, što trećim zemljama omogućuje poduzimanje licencirane proizvodnje europske vojne tehnologije; smatra da se tim procesom ne bi trebala ograničavati mogućnost EU-a za kontrolu proizvodnje oružja i vojne opreme, već bi se trebala poticati konvergencija standarda javnog nadzora i transparentnosti u obrambenoj proizvodnji te ubrzati izrada pravila o proizvodnji i izvozu oružja koja se priznaju i poštuju na međunarodnoj razini;
30. napominje da je sve veći broj dijelova oružanih sustava civilnog podrijetla ili dvojne namjene; stoga smatra da je potrebno uspostaviti usklađen sustav za kontrolu transfera tih dijelova između svih država članica;
31. ističe da države članice nisu donijele zajedničku politiku kojom bi se regulirao transfer dijelova oružja u neku drugu državu članicu, čime bi se osiguralo da bilo kakav izvoz iz države članice u kojoj se oružje sastavlja u treće zemlje bude u skladu s izvoznom politikom države članice iz koje dijelovi dolaze; napominje da neke države članice i dalje smatraju transfere oružja i obrambenih proizvoda unutar EU-a sličnima poslovima izvoza u treće zemlje; smatra to posebnim izazovom u kontekstu sve većih odstupanja u praksama izdavanja dozvola u EU-u; primjećuje da Direktiva 2009/43/EZ o transferima unutar Zajednice u svojem sadašnjem obliku nije osmišljena za uspostavu najviših zajedničkih standarda za kontrolu izvoza oružja u treće zemlje i istovremeno olakšavanje transfera na europskom tržištu naoružanja;
32. napominje da je Sporazum o usklađivanju Schmidt-Debré između Francuske i Njemačke s pravilom „de minimis” bio prvi pokušaj regulacije transfera unutar Europe; u tom pogledu primjećuje francusko-njemački ugovor o kontrolama izvoza obrambenih proizvoda;
33. primjećuje da zasebne politike država članica kojima se uređuje izvoz oružja mogu biti prepreka za projekte suradnje; napominje da bi takvo odstupanje moglo dovesti do sklapanja bilateralnih i posebnih sporazuma o oružanim sustavima kojima se u nekim slučajevima dopušta izvoz u treće zemlje na temelju najmanje restriktivnih standarda umjesto pristupa koji je zajednički za cijeli EU; podsjeća da je svrha Zajedničkog stajališta Vijeća o izvozu oružja bila i jest spriječiti takva odstupanja te uspostaviti dosljednu zajedničku politiku kojom se uređuje izvoz oružja; primjećuje vezu između

odstupanja u izvoznim politikama i poteškoća u suradnji unutar EU-a, stalne fragmentacije unutarnjeg tržišta obrambenih proizvoda i postojanja udvostručavanja industrijskih aktivnosti; stoga poziva Komisiju, Vijeće i države članice da osiguraju odgovarajuću razinu financiranja kako bi se omogućilo smanjenje fragmentacije tržišta i industrijska konsolidacija, uz istodobno jamstvo da će EU i njegove države članice raspolagati vojnim kapacitetima koji su im potrebni; poziva Komisiju da osigura učinkovitu provedbu Direktive 2009/81/EZ i Direktive 2009/43/EZ, uključujući provedbene mjere u vezi s nabavom;

34. napominje da bilateralna suradnja država članica na industrijskim projektima povezanima s obranom dovodi do sporazuma o kontroli izvoza koji mogu poslužiti kao polazište za EU u cjelini;
35. naglašava da bi se bilateralnim i multilateralim sporazumima trebao utirati put k boljoj konvergenciji i usklađenosti izvoznih politika na razini EU-a jer nedostatak konvergencije i transparentnosti u pogledu odluka o izvozu u treće zemlje može negativno utjecati na sposobnost EU-a da nastupa jedinstveno i bude utjecajan na međunarodnoj sceni s obzirom na promicanje ljudskih prava, međunarodnog prava i regionalnog mira i stabilnosti; prima na znanje zabrinutosti da bi zbog tog odstupanja moglo doći do narušavanja tržišta te ometanja strateškog planiranja industrije, ekonomije razmjera i ravnopravnih uvjeta;

Sve veća važnost razine EU-a u proizvodnji oružja

36. naglašava da je razvoj prikladne opreme važno sredstvo za jačanje industrijskih i tehnoloških temelja europskog sektora obrane; konstatira da inicijative EU-a poput pripremnog djelovanja za istraživanje u području obrane (PADR), Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane (EDIDP), Europskog fonda za obranu (EDF), stalne strukturirane suradnje (PESCO), Koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane (CARD) i Europskog instrumenta mirovne pomoći (EPF), zakonodavni akti poput direktiva o transferu unutar Zajednice i nabavi obrambenih proizvoda iz 2009. te uspostava upravnih kapaciteta kao što je Glavna uprava Komisije za obrambenu industriju i svemir (GU DEFIS) doprinose jačanju suradnje u svrhe proizvodnje oružja i razvoja kapaciteta na europskoj razini; smatra da bi jačanje europske obrambene tehnološke i industrijske baze trebalo biti popraćeno tješnjom suradnjom i konvergencijom u kontroli izvoza vojne tehnologije i opreme s ciljem poboljšanja učinkovitosti ZVSP-a i posebno ZSOP-a;
37. poziva države članice da prevladaju trenutačni nedostatak učinkovitosti u potrošnji za obranu koji je posljedica udvostručavanja, fragmentacije i nedostatka interoperabilnosti te da teže tome da EU postane pružatelj sigurnosti i putem bolje kontrole izvoza oružja;
38. napominje da je nekoliko država članica izrazilo namjeru zajedničkog razvoja glavnih oružanih sustava kao što su borbeni tenkovi, borbeni zrakoplovi i naoružane bespilotne letjelice;
39. ističe činjenicu da se privremenim međuinstitucijskim sporazumom o uspostavi Europskog fonda za obranu Komisiju ovlašćuje da procijeni je li prijenos vlasništva ili davanje isključive licencije za vojnu tehnologiju koja se sufinancira iz tog fonda u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima EU-a i njegovih država članica i s ciljevima tog fonda, kako je navedeno u članku 3. prijedloga uredbe; napominje da se

tim novim zakonodavnim aktom među ostalim propisuje zadatak civilnog nadzora za Komisiju s obzirom na određenu kategoriju izvoza vojne tehnologije u treće zemlje, čime se dodatno jača transparentnost i smanjuje se rizik od zloupotrebe fondova EU-a, ali bez dovođenja u pitanje nadležnosti tijela za kontrolu izvoza država članica za izdavanje izvoznih dozvola;

40. naglašava da se međunarodne obveze koje su preuzeli europski partneri protežu na dostavljanje informacija o njihovim nacionalnim sustavima kontrole i transferima oružja; konstatira da će Europski instrument mirovne pomoći, države članice i Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) imati mogućnost vojnog opremanja trećih zemalja, što će zahtijevati praćenje na razini EU-a; naglašava da bi se u kontekstu Europskog instrumenta mirovne pomoći novim instrumentom na razini EU-a moglo osigurati zajedničku procjenu rizika prije bilo kakve odluke o transferu oružja i streljiva u treće zemlje u kontekstu stupa za izgradnju vojnih kapaciteta Instrumenta, ocijeniti pojedinačne mjere u odnosu na osam kriterija iz Zajedničkog stajališta te uspostaviti zaštitne mjere i moguće sankcije s obzirom na krajnjeg korisnika;
41. poziva Komisiju da na odgovarajući način obavještava Parlament o upotrebi sredstava EU-a za sve istraživačke i razvojne projekte povezane s konstrukcijom bespilotnih letjelica; potiče potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika da zabrani razvoj, proizvodnju i upotrebu potpuno autonomnog oružja koje omogućuje provođenje napada bez ljudskog djelovanja;
42. ističe da su istraživanje i razvoj oružja i obrambene opreme važni kako bi se državama članicama osigurala sredstva za obranu i kako bi obrambene industrije ostvarile tehnološki napredak;

Provedba Zajedničkog stajališta u svjetlu sve veće važnosti razine EU-a u proizvodnji oružja

43. primjećuje nedostatak konvergencije nacionalnih politika kojima se uređuje izvoz oružja i donošenja odluka u kontekstu sve veće važnosti razine EU-a u proizvodnji oružja te istaknutih ambicija i planova za njezin dodatni razvoj; primjećuje da bi zbog nedostatka konvergencije nacionalnog izvoza oružja moglo doći do dodatnih narušavanja tržišta i stvaranja s time povezanih prepreka strateškom planiranju relevantnih poduzeća i oružanih snaga te da će to zahtijevati progresivnu konvergenciju nacionalnih politika kojima se uređuje izvoz oružja i donošenja odluka; podsjeća na važnost uključivanja država članica u taj postupak; žali zbog trenutačnih odstupanja između nacionalnih politika kojima se uređuje izvoz oružja i postupaka donošenja odluka država članica; poziva Vijeće da nastavi ulagati napore u poticanje konvergencije politika kojima se uređuje izvoz oružja i donošenja odluka;
44. predlaže da se izvoz proizvoda koji se financiraju u okviru EDIDP-a i/ili Europskog fonda za obranu (EDF) navodi odvojeno u podacima dostavljenima COARM-u kako bi se osiguralo pomno praćenje onih proizvoda koji su financirani iz europskog proračuna i kako bi se osigurala stroga primjena kriterija iz Zajedničkog stajališta na proizvode koji se financiraju u okviru EDIDP-a i EDF-a;
45. pozdravlja jačanje europske obrambene suradnje u okviru ZSOP-a; smatra da bi sve veća važnost razine EU-a u proizvodnji oružja trebala biti popraćena većom transparentnošću; smatra da još uvijek ima prostora za poboljšanje u tom području,

osobito kad je riječ o kvaliteti i ujednačenosti podataka koje dostavljaju države članice; smatra da definicija „europske politike kapaciteta i naoružanja”, kako je predviđeno člankom 42. stavkom 3. UEU-a, mora biti u skladu sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP; smatra da se većom konvergencijom zajedničkih pravila i standarda transparentnosti za izvoz oružja i tehnologije potiče izgradnja povjerenja među državama članicama i partnerima iz trećih zemalja; pozdravlja napore koje je uložio COARM, posebno vodič za provedbu Zajedničkog stajališta od strane država članica u pogledu suradnje, koordinacije i konvergencije; napominje da su sustav razmjene informacija COARM i vodič za provedbu Zajedničkog stajališta korisni svakodnevni alati za nadzorna tijela; ističe napore koje su države članice uložile kako bi pružile potporu COARM-u u promicanju razmjene najboljih praksi; COARM-u preporučuje sljedeće:

- a) da doda sljedeće dodatne kategorije u revidirani obrazac za izvješćivanje, u skladu s međunarodno priznatim standardima, kako bi se proveli zaključci Vijeća iz rujna 2019.; točnu vrstu oružja i količinu koja se izvozi, oznake streljiva, veličinu serije i konkretnog krajnjeg korisnika, povučene dozvole te vrijednost i trajanje ugovorâ koji se odnose na usluge nakon isporuke kao što su osposobljavanje i održavanje; da uskladi definiciju malog oružja EU-a sa širom definicijom UN-a;
 - b) da izradi definicije pojmova kao što su licencirana vrijednost i stvarni izvoz, priznate na razini EU-a i međunarodnoj razini, kako bi se olakšala usporedivost podataka među državama članicama;
46. pozdravlja odluku o preinaci godišnjeg izvješća u interaktivnu, pouzdanu i pretraživu mrežnu bazu podataka te očekuje da će ona biti dostupna prije objave podataka o izvozu za 2019.; poziva ESVD da obavijesti Parlament o točnom datumu kada će ta baza podataka biti dostupna na internetu; potiče COARM da primijeni rješenje koje je prilagođeno korisnicima i lako dostupno europskim građanima i civilnom društvu te kojim se omogućuje izvoz podataka u sigurnom i strukturiranom formatu;
47. poziva COARM da ustraje u naporima u cilju uspostave čvorišta za obavješćivanje i razmjenu podataka među državama članicama radi dijeljenja informacija o politikama u vezi s izvozom u treće zemlje i odluka o odbijanju zahtjeva za izdavanje potrebnih dozvola; nadalje poziva COARM, kako je navedeno u članku 7. Zajedničkog stajališta, da radi na boljoj razmjeni „relevantnih informacija, koje obuhvaćaju informacije o obavijestima o odbijanjima i politikama izvoza oružja”, kao i ostalim „mjerama kojima bi se dodatno mogla povećati konvergencija”; u tu svrhu predlaže razmjenu nacionalnih procjena i rad na zajedničkoj procjeni EU-a u pogledu stanja u pojedinačnim zemljama ili potencijalnih primatelja izvoza u svjetlu načela i kriterija Zajedničkog stajališta u okviru ZVSP-a i nakon savjetovanja s vanjskim dionicima, uključujući Parlament; poziva na redovito ažuriranje popisa trećih zemalja koje ispunjavaju kriterije utvrđene u Zajedničkom stajalištu;
48. smatra da bi institucije EU-a trebale predložiti istorazinske ocjene u cilju poticanja nacionalnih vlasti na razmjenu najboljih praksi u području prikupljanja i obrade podataka, poticanja boljeg razumijevanja različitih nacionalnih pristupa, utvrđivanja razlika u tumačenju osam kriterija te razmatranja načina i sredstava za poboljšanje usklađenosti, dosljednosti i konvergencije među državama članicama;
49. čvrsto vjeruje da je dosljednija provedba Zajedničkog stajališta EU-a ključna za

vjerodostojnost EU-a kao globalnog aktera utemeljenog na vrijednostima te da će se višom razinom konvergencije u pogledu potpune primjene kriterija učinkovitije osigurati poštivanje ljudskih prava i međunarodnog prava kod svih strana uključenih u trgovinu oružjem, doprinijeti promicanju mira i stabilnosti te ojačati strateške sigurnosne interese i stratešku autonomiju EU-a; smatra da će se time ojačati provedba ZVSP-a;

50. smatra da se dozvole za proizvodnju u trećim zemljama više ne bi trebale izdavati ako bi se time omogućilo zaobilaženje osam kriterija iz Zajedničkog stajališta ili drugih direktiva EU-a o izvozu oružja;
51. naglašava da bi učinkovite kontrole krajnje upotrebe mogle posebno imati za posljedicu odgovorniju izvoznu politiku i smanjenje rizika od preusmjerenja; u tom pogledu pozdravlja projekt iTrace koji financira EU i podržava njegov nastavak te preporučuje upotrebu sličnog instrumenta za praćenje zakonitog izvoza oružja iz država članica EU-a u treće zemlje; Poziva Vijeće, države članice i ESVD da uspostave opsežan program osposobljavanja i izgradnje kapaciteta za nacionalne dužnosnike i dužnosnike EU-a u području kontrola izvoza oružja sa snažnim naglaskom na izgradnji uzajamnog razumijevanja osam kriterija, zajedničkim procjenama rizika, uspostavi zaštitnih mjera te provjerama prije i nakon izdavanja dozvola; potiče vlade država članica da poduzmu korake kako bi osigurale bolju usklađenost s njihovim propisima o krajnjoj upotrebi, uključujući provedbu kontrola nakon isporuke; ističe da je potrebno predvidjeti dovoljna financijska sredstva EU-a kako bi se osiguralo da je u svrhu provedbe održivih procjena rizika, kontrola krajnje upotrebe i provjera nakon isporuke dostupan potreban broj članova osoblja na nacionalnoj razini i razini EU-a, kao i u delegacijama i veleposlanstvima u zemljama uvoznicama; poziva ESVD i COARM da u okviru godišnjeg izvješća u sustavu iTrace prijave svako utvrđeno preusmjerenje robe podrijetlom iz EU-a;
52. smatra da bi sve veća važnost razine EU-a u proizvodnji oružja, nedavni zaključci Vijeća o konvergenciji u izvozu oružja i uspostava Europskog instrumenta mirovne pomoći trebali biti popraćeni mehanizmom za praćenje i kontrolu na razini EU-a koji će se temeljiti na potpunom poštovanju osam kriterija; podsjeća na definiciju „europske politike kapaciteta i naoružanja” predviđenu člankom 42. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU); smatra da su „udruživanje i dijeljenje” te veća suradnja u području politike naoružanja i politike nabave mogući samo ako su se uspostavile čvrste kontrole izvoza, dogovori o uzajamnom informiranju i redoviti parlamentarni nadzor, i ako su čvrsti mehanizmi sankcija u slučaju nepoštovanja zajedničkih pravila provedivi s obzirom na projekte financirane sredstvima EU-a; nadalje zahtijeva da Europski parlament, zajedno s nacionalnim parlamentima, bude u mogućnosti zajamčiti parlamentarni nadzor nad zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom EU-a i njezinim proračunom;
53. poziva COARM da ispita pitanje transparentnosti izvoza oružja zajedno s pitanjem transparentnosti izdavanja dozvola za izvoz robe s dvojnog namjenom te da razmotri primjenu zajedničkih pristupa transparentnosti u okviru oba instrumenta; smatra da bi sve veći nadzor Komisije nad trgovinom robom s dvojnog namjenom u kontekstu primjene revidirane Uredbe EU-a o dvojnog namjeni trebao biti uravnotežen većim sudjelovanjem i nadzornom ulogom Europskog parlamenta kako bi se osigurala odgovornost;

54. ističe štetan učinak koji nekontrolirani izvoz tehnologija za kibernetički nadzor od strane poduzeća iz EU-a može imati na sigurnost digitalne infrastrukture EU-a i na ljudska prava; izražava zabrinutost zbog sve veće upotrebe određenih tehnologija za kibernetički nadzor s dvojnog namjenom protiv političara, aktivista i novinara; snažno osuđuje činjenicu da se sve veći broj boraca za ljudska prava suočava s digitalnim prijetnjama, što uključuje kompromitiranje podataka zapljenom opreme, daljinski nadzor i curenje podataka; u tom pogledu naglašava važnost brzog, učinkovitog i sveobuhvatnog ažuriranja Uredbe EU-a o dvojnog namjeni; ponavlja stajalište Parlamenta o preinaci Uredbe o dvojnog namjeni, čiji je cilj spriječiti izvoz, prodaju, ažuriranje i održavanje opreme za kibernetičku sigurnost koja se može upotrijebiti za unutarnju represiju, uključujući nadzor interneta; u tom pogledu pozdravlja aktualne napore institucija EU-a u kontekstu aktualnih međuinstitucijskih pregovora čiji je cilj ažuriranje uredbe EU-a o kontroli izvoza robe s dvojnog namjenom;
55. smatra da se redovitim savjetovanjima s Europskim parlamentom, nacionalnim parlamentima, tijelima za nadzor izvoza oružja, industrijskim udruženjima i civilnim društvom pogoduje istinskoj transparentnosti; poziva nacionalne parlamente na razmjenu najboljih praksi izvješćivanja i nadzora kako bi se povećala nadzorna uloga svih nacionalnih parlamenata u donošenju odluka o kontroli izvoza oružja; poziva COARM da nastavi dijalog s civilnim društvom i relevantnim industrijama, kao i savjetovanja s Parlamentom i tijelima za kontrolu izvoza oružja; potiče civilno društvo i akademsku zajednicu na povećanje angažmana i dijaloga s COARM-om te na provođenje neovisnog nadzora izvoza obrambene tehnologije i opreme; poziva države članice i ESVD da podupru takve aktivnosti, među ostalim većim financijskim sredstvima;
56. naglašava da je u duhu zaključaka Vijeća od 16. rujna 2019. potreban konstruktivni parlamentarni nadzor te je potrebno na godišnje izvješće COARM-a odgovoriti godišnjim izvješćem Europskog parlamenta kako bi se zajamčio minimum parlamentarnog nadzora;
57. potiče države članice da pomognu trećim zemljama u stvaranju, poboljšanju i primjeni sustava za provjeru oružja u skladu sa Zajedničkim stajalištem;

o

o o

58. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku NATO-a te glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.